EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2024.11.13.
COM(2024) 528 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

az IFRS Alapítvány, az EFRAG és a PIOB 2023. évi tevékenységéről

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

az IFRS Alapítvány, az EFRAG és a PIOB 2023. évi tevékenységéről

1. BEVEZETÉS

Az Európai Unió 2021. április 28-án elfogadta az Egységes piac programot[1], amely a 2021 és 2027 közötti időszakban 4,21 milliárd EUR forrást biztosít az egységes piac irányításának támogatására és megerősítésére. Az Egységes piac programról szóló rendelet 220,5 millió EUR összegű költségvetési keretet irányoz elő a szabványosítási folyamatokra, amelyből 61 millió EUR-t a magas színvonalú nemzetközi pénzügyi és nem pénzügyi beszámolási és könyvvizsgálati standardok kidolgozásának támogatására és az uniós jogba való integrálásuk elősegítésére különít el.

Az Egységes piac program keretében a Bizottság évente támogatást[2] nyújt a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok Alapítvány (IFRS Alapítvány) részére a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok kidolgozására, valamint az Európai Pénzügyi Beszámolási Tanácsadó Csoport (EFRAG) és a Közérdekű Felügyeleti Tanács (PIOB) részére. Ezek a szervezetek fontos szerepet játszanak a pénzügyi és fenntarthatósággal kapcsolatos információk minőségének, megbízhatóságának és hozzáférhetőségének biztosításában. Ez a jelentés összefoglalja a 2023. évi tevékenységeiket[3], kivéve az IFRS Alapítvány fenntarthatósági beszámolással kapcsolatos tevékenységeit, mivel ezeket nem (társ)finanszírozza az uniós támogatás.

2. IFRS ALAPÍTVÁNY

2.1. IRÁNYÍTÁS

Az IFRS Alapítvány egy nonprofit szervezet, amelyet azzal a céllal hoztak létre, hogy magas színvonalú, érthető, kikényszeríthető és globálisan elismert egységes számviteli és fenntarthatósági közzétételi standardokat dolgozzon ki, valamint ösztönözze és segítse annak alkalmazását.

Az IFRS Alapítvány keretén belül működik a Nemzetközi Számviteli Standardok Testülete (IASB), amely az IFRS számviteli standardok kidolgozásáért felelős, valamint a Nemzetközi Fenntarthatósági Standard Testület (ISSB), amelyet 2021 novemberében hoztak létre az IFRS fenntarthatósági közzétételi standardok kidolgozására.

A monitoring testület, amelynek a Bizottság is tagja, megerősíti az IFRS Alapítvány közérdekű felügyeleti funkcióját, és előmozdítja az IFRS és az ISSB standardok mint a globális számviteli standardok és globális fenntarthatósági közzétételi standardok magas színvonalú együttesének folyamatos fejlesztését.

[1] (EU) 2021/690 rendelet a belső piacra és a vállalkozások versenyképességére vonatkozó program létrehozásáról (HL L 153., 2021.5.3., 1. o.).

[2] A támogatásokat korábban a pénzügyi beszámolás és az audit területén meghatározott tevékenységeket támogató, a 2014–2020-as időszakra szóló uniós program létrehozásáról, és a 716/2009/EK határozat hatályon kívül helyezéséről szóló 258/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (2014. április 3.) (HL L 105., 2014.4.8., 1. o.) alapján nyújtották.

[3] Az (EU) 2021/690 rendelet 18. cikkének (3) bekezdése értelmében ez a Bizottság minden évben jelentést tesz közzé.

A nemzetközi számviteli standardok alkalmazásáról szóló 1606/2002/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet[4] (a továbbiakban: IAS-rendelet) értelmében a Bizottság az EFRAG jóváhagyó szakvéleményét figyelembe véve fogadhat el új vagy módosított IFRS számviteli standardokat. Tekintettel az IFRS számviteli standardok gazdasági jelentőségére, a Bizottság pénzügyi támogatást nyújt az IFRS Alapítványnak az IFRS számviteli standardok kidolgozásához.

Az IFRS Alapítványt egy 22 kurátorból álló Kuratórium irányítja, amelynek tagjai együttesen felelnek az IASB és az ISSB általános felügyeletéért és tagjainak kinevezéséért. A kurátorok kinevezésekor figyelembe kell venni a földrajzi területek szerinti képviselet követelményét, és a kinevezést jóvá kell hagynia a monintoring testületnek.

Az IASB és az ISSB egyaránt 14 tagból áll. A tagok különböző nemzetiségűek, és eltérő szakmai háttérrel rendelkeznek, többek között tudományos dolgozók, számvitellel, fenntarthatósággal, befektetésekkel, pénzügyi kimutatások készítésével, a piaci vagy pénzügyi szabályozással és standardalkotással foglalkozó szakértők. Az IASB és az ISSB tagjait öt évre jelölik, megbízatásuk egy alkalommal megújítható. Az IASB elnöke Andreas Barckow, az ISSB elnöke pedig Emmanuel Faber.

A kurátorok nevezik ki az IFRS számviteli standardok alkalmazásának értelmezését végző, és a pénzügyi beszámolási kérdésekben iránymutatásokat adó IFRS Értelmezési Bizottság 14 tagját, továbbá az IFRS Tanácsadó Testület tagjait is.

2.2. TEVÉKENYSÉG

2.2.1. STANDARDALKOTÁS

2023 májusában az IASB módosításokat adott ki az IAS 12 *Nyereségadók* standardhoz. A módosítások ideiglenes kivételt vezetnek be az OECD második pillérbe tartozó modellszabályainak végrehajtásából eredő halasztott adók elszámolása alól, valamint célzott közzétételeket vezettek be az érintett vállalatok számára.

Szintén 2023 májusában az IASB módosításokat adott ki az IAS 7 *Cash flow-k kimutatása* és az IFRS 7 *Pénzügyi instrumentumok: közzétételek* standardhoz. A módosítások közzétételi követelményeket vezetnek be a vállalkozások szállítófinanszírozási megállapodásaival kapcsolatban.

2023 augusztusában az IASB közzétette az IAS 21 *Az átváltási árfolyamok változásainak hatásai* standard módosításait, amelyek rögzítik, hogy egy pénznem mikor váltható át egy másik pénznemre, és mikor nem, a vállalkozások hogyan határozzák meg az alkalmazandó átváltási árfolyamot, és hogy a vállalkozásoknak milyen információkat kell közzétenniük abban az esetben, ha egy pénznem nem váltható át.

Ezenkívül az IFRS Alapítvány aktualizálta az IFRS-taxonómiát annak érdekében, hogy az tükrözze az új standardok és módosítások következményeit.[5]

[4] HL L 243., 2002.9.11., 1. o.

[5] Az Európai Unió által biztosított finanszírozás hozzájárul az IFRS-taxonómia időszerű frissítéséhez is, amelyet pedig az európai egységes elektronikus formátumhoz használnak fel.

A standardalkotási tevékenységek teljes körű áttekintése – ideértve az IFRS Értelmezési Bizottságának munkáját is – az IFRS Alapítvány weboldalán érhető el.[6]

2.2.2. PROJEKTEK

2023 márciusában az IASB közzétette *A pénzügyi instrumentumok besorolásának és értékelésének módosításai* nyilvános tervezetét, amely a meghatározott besorolási és értékelési követelményekkel foglalkozik, beleértve azokat is, amelyek befolyásolhatják az ESG-hez kapcsolódó pénzügyi eszközök elszámolását. Ezek a módosítások az *IFRS 9 Pénzügyi instrumentumok – besorolás és értékelés standard végrehajtást követő felülvizsgálatának (PIR)* nyomon követése. 2024. május 30-án az IASB módosításokat adott ki.

2023 májusában az IASB tájékoztatási kérelmet adott ki az IFRS 9 *Pénzügyi instrumentumok – értékvesztés* standard *végrehajtást követő felülvizsgálatára (PIR)* vonatkozóan, hogy kikérje az érdekelt felek véleményét az abban felsorolt értékvesztési követelményekről és a kapcsolódó közzétételekről.

2023 júniusában az IASB tájékoztatási kérelmet adott ki az IFRS 15 *Pénzügyi instrumentumok – Vevőkkel kötött szerződésekből származó árbevétel* standard *végrehajtást követő felülvizsgálatára (PIR)* vonatkozóan, hogy kikérje az érdekelt felek véleményét az abban felsorolt értékvesztési követelményekről és a kapcsolódó közzétételekről.

2023 júliusában az IASB úgy határozott, hogy módosítja az IFRS 9 standardot annak érdekében, hogy az jobban tükrözze az energiavásárlási megállapodások (PPA) pénzügyi kimutatásokra gyakorolt hatását, mivel a vállalatok egyre gyakrabban kötnek ilyen megállapodásokat megújuló energia beszerzésére. Az energiavásárlási megállapodások emellett az európai vállalatok arra irányuló kötelezettségvállalásának is fontos részét képezik, hogy enyhítsék az éghajlatváltozás hatásait, valamint dekarbonizálják termelési folyamataikat és termékeiket. Az IASB 2024. május 8-án kiadta az energiavásárlási megállapodásokkal kapcsolatos nyilvános tervezetét.

2023 szeptemberében az IASB közzétette az *Az IFRS számviteli standardok éves javításai – 11. kötet* nyilvános tervezetét, amelynek célja a különböző IFRS számviteli standardok megfogalmazásának pontosítása vagy az IFRS számviteli standardok követelményeivel kapcsolatos viszonylag kisebb nem szándékolt következmények, tévedések vagy ellentmondások korrigálása. 2024. július 18-án az IASB kiadta a végleges módosításokat.

2023 novemberében az IASB közzétette a *Tőketulajdonságokkal rendelkező pénzügyi instrumentumok* nyilvános tervezetét, amely tisztázza, hogy a vállalatnak hogyan kell megkülönböztetnie a hitelinstrumentumokat az általa kibocsátott tőkeinstrumentumoktól.

2023 folyamán az IASB lezárta az *Elsődleges pénzügyi kimutatásokról* és a *Nyilvánosan nem elszámoltatható leányvállalatok: közzétételek* témákban folytatott tanácskozásait is, és 2024-ben két új IFRS számviteli standard kibocsátását tervezi, konkrétan az IFRS 18 *Bemutatás és közzététel a pénzügyi kimutatásokban*, valamint IFRS 19 *Nyilvánosan nem elszámoltatható leányvállalatok: közzétételek* standard kibocsátását.

[6] Az IFRS Alapítvány munkaterve: https://www.ifrs.org/projects/work-plan/; valamint a befejezett projektek: https://www.ifrs.org/projects/completed-projects/.

A projektek teljes áttekintése megtalálható az IFRS Alapítvány honlapján.[7]

2.3. ÁTLÁTHATÓSÁG ÉS ELSZÁMOLTATHATÓSÁG

2.3.1. ÁTLÁTHATÓSÁGI SZABÁLYOK

Az IASB és az IFRS Értelmezési Bizottság valamennyi ülése nyilvános. A napirendet előzetesen közzéteszik, és az ülések online megtekinthetők. Ezen túlmenően az IASB a honlapján közzéteszi az érdekelt felekkel tartandó negyedéves találkozókat is.[8]

2.3.2. AZ ÉRDEKELT FELEK KÉPVISELETE

Az IFRS Alapítvány alapszabálya értelmében Európából, Amerikából és Ázsia-Óceánia régióból 6-6 kuratóriumi tagot kell kinevezni, továbbá egy tagot Afrikából és három tagot bármely térségből, oly módon, hogy a földrajzi egyensúly összességében megmaradjon. Hasonlóképpen az IASB tagjainak kinevezésére vonatkozó kritériumok az egyes régiók mindegyikéből 4-4 tag, Afrikából egy tag, valamint bármely térségből egy tag kinevezését írják elő.

2023. december 31-én az IFRS Tanácsadó Testület 51 szervezetből állt, köztük az Európai Központi Bankból (EKB) és az Európai Értékpapírpiaci Hatóságból (ESMA) és az Európai Pénzügyi Beszámolási Tanácsadó Csoportból (EFRAG). A testület munkájában a Bizottság megfigyelőként vesz részt.

2.3.3. AZ ÖSSZEFÉRHETETLENSÉG MEGELŐZÉSE

Az IFRS Alapítvány Kuratóriumának tagjait hároméves időszakra nevezik ki, a kinevezés egy alkalommal megújítható, és a kurátoroknak a köz érdekében kell tevékenykedniük. Annak az elvnek kell érvényesülnie, hogy a kuratóriumi tagok és a monitoring testület tagjai nem állhatnak ugyanazon szervezet alkalmazásában.

Az IASB valamennyi tagja teljes munkaidőben dolgozik, és köteles megszüntetni minden olyan foglalkoztatási jogviszonyát és elkötelezettségét, amely befolyásolhatja a függetlenségét. Munkáltató általi delegálás, valamint a korábbi munkáltatónál való ismételt munkavállalásra való jogosultság nem engedélyezett.

2.3.4. A FINANSZÍROZÁS ÖSSZETÉTELE

Az IFRS Alapítvány 2023-ban az IASB-vel kapcsolatos tevékenységekre 3,05 millió EUR támogatást kapott a Bizottságtól, ami az IASB-vel kapcsolatos tevékenységekre kapott teljes hozzájárulás 16,4 %-át teszi ki. Az Alapítványt továbbra is a Bizottság támogatta a legnagyobb mértékben, bár a Bizottság és a tagállamok általi finanszírozásból származó források relatív aránya 2022-höz képest csökkent (34,4 %-ról 32,0 %-ra).

Az IASB-vel kapcsolatos tevékenységek finanszírozásának főbb földrajzi területek és nemzetközi számviteli hálózatok szerinti megoszlása alapján az EU és tagállamai az összes

[7] Az IFRS Alapítvány munkaterve: https://www.ifrs.org/projects/work-plan/; valamint a befejezett projektek: https://www.ifrs.org/projects/completed-projects/.
[8] https://www.ifrs.org/groups/international-accounting-standards-board/stakeholder-engagement-register/.

hozzájárulás 32,0 %-át, Ázsia-Óceánia 35,6 %-át, a nemzetközi számviteli hálózatok 15,5 %-át, az amerikai országok 5,7 %-át, Afrika 0,8 %-át, az egyéb területek pedig a 10,3 %-át adták.

Az IFRS Alapítvány részére az IASB-vel kapcsolatos tevékenységekre nyújtott hozzájárulások utóbbi éveket jellemző csökkenő tendenciája 2023-ban is folytatódott. A közölt hozzájárulások összességében 5,0 %-kal (848 000 GBP) csökkentek, a támogatók között azonban jelentős eltérések mutatkoztak. A csökkenés elsősorban a Bizottság által nyújtott támogatás mintegy 20 %-os csökkentésének tudható be.

Az IFRS Alapítvány eredménytartalékának teljes összege 2023. december 31-én 49,5 millió GBP volt.

3. EFRAG

3.1. IRÁNYÍTÁS

Az EFRAG állami és magánforrásokból finanszírozott, az európai közérdekért tevékenykedő szervezet, amelynek jogi formája az AISBL (a belga jog szerinti nemzetközi nonprofit szervezet). 2022 óta az EFRAG kettős feladatot lát el.

A pénzügyi beszámolás terén az EFRAG küldetése az európai közérdek szolgálata azáltal, hogy kialakítja és népszerűsíti a pénzügyi beszámolási tevékenységgel kapcsolatos európai álláspontot, és biztosítja, hogy azt megfelelően figyelembe vegyék az IASB standardalkotási folyamatában és a kapcsolódó nemzetközi vitákban. Az EFRAG tanácsot ad a Bizottságnak arra vonatkozóan, hogy az EU-nak az IAS-rendelet[9] kritériumai alapján jóvá kell-e hagynia az új (vagy felülvizsgált) IFRS számviteli standardokat. Emellett az EFRAG proaktív számviteli kutatási munkát is végez.

A fenntarthatósági beszámolás területén a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati beszámolásról szóló irányelv (CSRD)[10] értelmében az EFRAG megbízható és jogszerű eljárás keretében kidolgozott európai fenntarthatósági beszámolási standardok (ESRS) tervezeteinek formájában nyújt technikai tanácsadást a Bizottságnak, és támogatja az ESRS hatékony végrehajtását. Az ESRS-tervezetek kidolgozása során az EFRAG arra törekszik, hogy biztosított legyen az ESRS-tervezetek interoperabilitása a más nemzetközi standardalkotók – különösen az ISSB és a GRI (Global Reporting Initiative) – eredményeivel.

Az EFRAG igazgatási testülete felel a jogszerű eljárás felügyeletéért az EFRAG valamennyi szakmai testülete tekintetében. Ennek során a jogszerű eljárással foglalkozó bizottság (DPC) támogatja. 2023-ban Wolf Klinz elnökölt az EFRAG pénzügyi beszámolási testületében (FRB), Patrick de Cambourg az EFRAG fenntarthatósági beszámolási testületében (SRB) és Hans Buysse az EFRAG igazgatási testületében.

[9] Lásd a 4. lábjegyzetet.

[10] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2464 irányelve (2022. december 14.) az 537/2014/EU rendeletnek, a 2004/109/EK irányelvnek, a 2006/43/EK irányelvnek és a 2013/34/EU irányelvnek a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati beszámolás tekintetében történő módosításáról (HL L 322., 2022.12.16., 15. o.).

3.2. A PÉNZÜGYI BESZÁMOLÁSRA VONATKOZÓ PILLÉR

2023-ban az EFRAG pénzügyi beszámolással kapcsolatos munkáját továbbra is nagyrészt az IASB, az IFRS Értelmezési Bizottság és az IFRS Alapítvány munkaprogramja vezérelte.

Az EFRAG, mielőtt végleges jóváhagyó szakvéleményt adna ki az IASB által elfogadott új IFRS számviteli standardról vagy már létező IFRS számviteli standardok módosításairól, észrevételeket (észrevétel-tervezeteket) tesz az IASB-nek, és jóváhagyó szakvélemény-tervezetet dolgoz ki a Bizottság számára. Ez a megbízható és jogszerű eljárás teszi lehetővé, hogy az érdekelt felek kifejtsék véleményüket az EFRAG álláspontjáról.

Ami az eredményeket illeti, az EFRAG 2023-ban négy végleges jóváhagyó szakvéleményt adott ki az IFRS 16 *Lízingek* standard „*Lízingkötelezettség visszlízing esetén*" vonatkozású módosításaival, és az IAS 1 *A pénzügyi kimutatások prezentálása* standard a „Hosszú lejáratú kötelezettségek kovenánsokkal" vonatkozású módosításaival, valamint az IAS 12 *Nyereségadók* standard „Nemzetközi adóreform – A második pillérbe tartozó modellszabályok" vonatkozású módosításaival, az IAS 7 *Cash flow-k kimutatása*, valamint az IFRS 7 *Pénzügyi instrumentumok*: *közzétételek* standard „Szállítófinanszírozási megállapodások" vonatkozású módosításaival összefüggésben, valamint egy másik végleges jóváhagyási szakvéleményt az IAS 21 *Az átváltási árfolyamok változásainak hatásai* standard „Az átválthatóság hiánya" vonatkozású módosításaival összefüggésben 2024 januárjában.

Az EFRAG FRB emellett öt észrevételt és négy visszajelzést adott ki, valamint kutatási dokumentumokat tett közzé a változó ellenérték könyveléséről.

Emellett az EFRAG szorosan nyomon követte az IASB folyamatban lévő fontos projektjeit, amelyek várhatóan 2024-ben vagy 2025-ben uniós jóváhagyást igénylő standardok IASB általi kidolgozásához vezetnek. E projektek közé tartoznak *Az elsődleges pénzügyi kimutatások, A nem elszámoltatható leányvállalatok: közzétételek* és *Az árszabályozott tevékenységek*. Az EFRAG 2023-ban széles körű tájékoztatási tevékenységeket és kerekasztal-megbeszéléseket szervezett annak megállapítására, hogy az IASB által fontolóra vett elszámolási módszerek az európai tagok számára működnének-e, és ha igen, hogyan, illetve nem jelentenének-e kihívást az alkalmazás terén. Az EFRAG ezt követően tájékoztatta az IASB-t az európai érdekelt felek előtt álló kérdésekről.

Tudományos testülete és tudományos hálózata révén az EFRAG fokozta együttműködését a tudományos körökkel.

3.3. A FENNTARTHATÓSÁGI BESZÁMOLÁSRA VONATKOZÓ PILLÉR

2022. november 20-án az EFRAG SRB nyilvános konzultációra bocsátotta az első 12 uniós fenntarthatósági beszámolási standard tervezetét. Ezek a standardok környezetvédelmi, társadalmi és kormányzási kérdések teljes körére terjednek ki, ezen belül az éghajlatváltozásra, a biológiai sokféleségre és az emberi jogokra. Tájékoztatást nyújtanak a befektetőknek és más érdekelt feleknek, hogy megértsék azokat a lehetőségeket, amelyeket a befektetések magukban hordoznak, illetve azokat a fenntarthatósági kockázatokat, amelyeknek ki vannak téve, valamint a vállalatok emberekre és a környezetre gyakorolt hatásáról. A Bizottság 2023. július 31-én elfogadta az ESRS-t. A kapcsolódó felhatalmazáson alapuló jogi aktust és mellékleteket

az Európai Parlament és a Tanács által elvégzett ellenőrzés után 2023. december 22-én kihirdették a Hivatalos Lapban.

2023 során az EFRAG prioritása az ESRS végrehajtásával kapcsolatos munka volt, azért, hogy hozzájáruljon a vállalatokra nehezedő terhek csökkentésének céljához. Az EFRAG létrehozott egy online „kérdés-felelet” platformot, amelyen keresztül a vállalatok és más érdekelt felek választ kaphatnak az ESRS-sel kapcsolatos technikai kérdésekre. 2023 decemberében az EFRAG három – a lényegesség értékelésére, az értékláncra vonatkozó jelentéstételre és az adatpontok felsorolására kiterjedő – végrehajtási útmutató-tervezetet tett közzé az ESRS szerinti fenntarthatósági nyilatkozatot készítő vállalatok számára.

Az EFRAG előrelépést tett a kkv-kra érvényes standardokra vonatkozó beszámolási standardtervezetek kidolgozása terén. 2024 elején az EFRAG nyilvános konzultációt indított egy, a tőzsdén jegyzett kkv-k által használandó, a CSRD-ben előirányzott standardtervezetről, valamint egy másik, a tőzsdén nem jegyzett kkv-k általi önkéntes használatra szánt külön standardról. Véglegesítésüket követően ezek az arányos standardok valószínűleg elő fogják segíteni a kkv-k jelentéstételi terheinek csökkenését: a tőzsdén jegyzett kkv-kra vonatkozó standardok arányos keretet hoznának létre a kisebb kibocsátók beszámolóira vonatkozóan, míg a tőzsdén nem jegyzett kkv-kra vonatkozó standardok segíteni fogják ezeket a vállalkozásokat abban, hogy információkat szolgáltassanak a bankok vagy azon vállalatcsoportok részére, amelyeknek az értékláncához tartoznak.

Emellett az EFRAG folytatta a CSRD által előírt ágazatspecifikus beszámolási standardok tervezetével, valamint az XBRL digitális taxonómiával kapcsolatos előkészítő munkát, amely lehetővé tenné a vállalatok számára, hogy megfeleljenek az általuk jelentett információk digitális címkézésére vonatkozó követelménynek.

Munkája során az EFRAG minden területen folyamatosan kiemelt prioritásként kezelte az európai standardok és a globális standardok közötti interoperabilitást, különösen a Nemzetközi Fenntarthatósági Standard Testület (ISSB) és a Global Reporting Initiative (Globális Jelentéstételi Kezdeményezés GRI) standardjai tekintetében. 2024. május 2-án az EFRAG és az IFRS Alapítvány interoperabilitási iránymutatást tett közzé, amely bemutatja az ESRS és az ISSB között elért magas szintű összhangot, valamint azt, hogy a vállalatok hogyan alkalmazhatják mindkét standardcsoportot, beleértve az éghajlattal kapcsolatos közzétételek összehangolásának részletes elemzését is.

3.4. ÁTLÁTHATÓSÁG ÉS ELSZÁMOLTATHATÓSÁG

3.4.1. ÁTLÁTHATÓSÁGI SZABÁLYOK

Az EFRAG átlátható, nyilvános, jogszerű eljárást alkalmaz. Az EFRAG jogszerű eljárása valamennyi európai tag számára lehetővé teszi, hogy az EFRAG-hoz megfontolás céljából benyújtsa véleményét. Biztosítja az Európában létező sokféle számviteli és gazdasági modellnek és nézetnek az EFRAG álláspontjának kialakításakor történő figyelembevételét, különös tekintettel az IFRS számviteli standardok jóváhagyására és az ESRS kidolgozására.

A jogszerű eljárás részeként az EFRAG konzultáció céljából állásfoglalás-tervezeteket tesz közzé, helyszíni vizsgálatokat és egyéb hatáselemzéseket végez, tájékoztató rendezvényeket szervez és felméréseket készít, az eredményeket visszajelzés formájában közzéteszi, és azt követően nyilvánosságra hozzá végső álláspontját. Az EFRAG hozzájárul a tényeken alapuló standardalkotáshoz olyan kvantitatív tanulmányok készítésével, amelyek információkkal szolgálnak az EFRAG észrevételeiről és jóváhagyással kapcsolatos szakvéleményeiről szóló vitákhoz, és amelyek fokozatosan egyre jelentősebb részét teszik ki az EFRAG kutatási tevékenységeinek.

Az EFRAG pénzügyi beszámolási testülete (FRB) és fenntarthatósági beszámolási testülete (SRB), pénzügyi beszámolási technikai szakértői csoportja (FR TEG), fenntarthatósági beszámolási technikai szakértői csoportja (SR TEG), valamint a standardalkotók EFRAG konzultatív fóruma (EFRAG CFSS) ülései nyilvánosak. A napirendek, a háttéranyagok és az ülések összefoglalója elérhető az EFRAG weboldalán. Az ülések online is követhetők, és a felvételek több hónapig elérhetők az interneten. Az EFRAG nyilvános átláthatósági nyilvántartást vezet.

3.4.2. KÉPVISELET ÉS ELSZÁMOLTATHATÓSÁG

Az EFRAG törekszik a megfelelő földrajzi és szakmai háttér, valamint nemek közötti egyensúly biztosítására a pénzügyi és fenntarthatósági beszámolási testületeiben, az ezekhez kapcsolódó technikai szakértői csoportjaiban, valamint munkacsoportjaiban és tanácsadó testületeiben, továbbá az európai vállalati beszámolási laboratórium irányítócsoportjában és projektmunkacsoportjaiban. A pénzügyi és fenntarthatósági beszámolással foglalkozó testület és technikai szakértői csoportjaik azonos állampolgárságú tagjainak száma korlátozott, továbbá a szakmai háttér és a nemek közötti egyensúly is szabályozott.

Az EFRAG testületeinek tagjait az EFRAG tagszervezetei jelölik.

3.4.3. AZ ÖSSZEFÉRHETETLENSÉG MEGELŐZÉSE

Az EFRAG a közérdekű megbízatásának való megfelelés érdekében összeférhetetlenségi szabályokat követ, amelyek megtalálhatók az EFRAG honlapján.[11] Az EFRAG testületeinek és személyzetének tagjai minden évben aláírt nyilatkozatban erősítik meg függetlenségüket.

3.4.4 KAPCSOLATFELVÉTEL AZ EURÓPAI PARLAMENTTEL ÉS A TAGÁLLAMOKKAL

Az EFRAG szoros kapcsolatokat ápol az Európai Parlament képviselőivel. A fenntarthatósági beszámolással kapcsolatban az Európai Parlament létrehozott egy kapcsolattartó csoportot, amely rendszeresen együttműködik az EFRAG-gal.

Az EFRAG rendszeresen részt vesz az Európai Bizottság Számviteli Szabályozó Bizottságának, valamint a fenntartható finanszírozással foglalkozó tagállami szakértői csoport ülésein, hogy a tagállamok szakértőivel megvitassa a lezáratlan kérdéseket, ezen belül az IFRS számviteli standardok jóváhagyásának kérdését.

[11] www.efrag.org.

3.5. DIVERZIFIKÁCIÓ ÉS KÖLTSÉGVETÉS

2023-ban az EFRAG teljes költségvetése 12,3 millió EUR volt. A becslések szerint harmadik felek 3,3 millió EUR értékű természetbeni juttatással járultak ehhez hozzá. Ebbe beleszámították az EFRAG pénzügyi beszámolási testülete (FRB) és fenntarthatósági beszámolási testülete (SRB), illetve azok technikai szakértői csoportjai (FR és SR TEG) tagjainak idejét (csak az elnökök kapnak fizetést), valamint az EFRAG titkárságához történő ideiglenes kiküldetéseket.

Tekintettel az ESRS-sel kapcsolatos későbbi nyomon követésre, például a vállalatoknak szóló végrehajtási iránymutatásra és az XBRL digitális taxonómia kidolgozására, a Bizottság a 2023. évi uniós hozzájárulást 4,2 millió EUR-ról 6,3 millió EUR-ra növelte az EFRAG további személyzeti és igazgatási költségeinek fedezése érdekében. A működési támogatást két tevékenységi támogatásra bontotta: az egyik a pénzügyi beszámolásra (2,0 millió EUR), a másik pedig a fenntarthatósági beszámolásra (4,3 millió EUR) irányul. A fenntarthatósági beszámolás társfinanszírozási aránya magasabb. A Bizottság az EFRAG pénzügyi beszámolással kapcsolatos elszámolható költségeinek legfeljebb 60 %-át, a fenntarthatósági beszámolás esetében pedig az EFRAG elszámolható költségeinek legfeljebb 90 %-át finanszírozta. A pénzügyi beszámoláshoz kapcsolódó egyéb pénzbeli hozzájárulások az érdekelt felek európai szervezeteitől (0,7 millió EUR) és az érdekelt felek nemzeti szervezeteitől (1,9 millió EUR) érkeztek.

A fenntarthatósági beszámolást illetően az érdekelt felek európai szervezetei 0,5 millió EUR-t, egyes nemzeti fenntarthatósági szervezetek 0,9 millió EUR-t, a civil társadalmi szervezetek pedig 0,2 millió EUR-t finanszíroztak.

4. PIOB

4.1. IRÁNYÍTÁS

A PIOB független globális felügyeleti szerv, amely azon nemzetközi könyvvizsgálati, bizonyosságot nyújtó és etikai standardok létrehozásának folyamatát felügyeli, amelyeket az alábbi nemzetközi standardalkotó testületek dolgoznak ki: Nemzetközi Könyvvizsgálati és Bizonyosságot Nyújtó Szolgáltatási Standardok Testület (IAASB) és Könyvvizsgálók Nemzetközi Etikai Standardjainak Testülete (IESBA). Fő feladata annak biztosítása, hogy az IAASB és az IESBA a standardok és stratégiák kidolgozásának során jogszerűen, a közérdekre vonatkozó kerettel összhangban járjon el. 2022 óta a PIOB felel az IAASB és az IESBA tagjainak kiválasztásáért és kinevezéséért.

A monitoring csoport[12], amelynek a Bizottság is a tagja, figyelemmel kíséri a PIOB közérdeket megjelenítő megbízatásának teljesítését, különös tekintettel a PIOB standardalkotási folyamatot felügyelő tevékenységére. Kinevezi a PIOB tíz tagját (az elnök kivételével, akit az IOSCO nevez ki).

4.2. TEVÉKENYSÉGEK

2023-ban kiemelt szerepet kapott a fenntarthatóság. Egyéb témák a könyvvizsgáló csalással kapcsolatos felelősségének erősítéséhez, a tevékenység folytatásához kapcsolódó

[12] The Monitoring Group (iosco.org)

fejlesztésekhez, a kevésbé összetett szervezetekre vonatkozó arányos ellenőrzési standardhoz, valamint az új etikai standardon alapuló adótervezéssel kapcsolatos magatartás változásához kapcsolódtak.

A PIOB az IESBA és az IAASB több új tagját választotta ki, ami az eddigi évek legnagyobb rotációját eredményezte. Ez jelentős előrelépés volt a monitoring csoport 2020. évi ajánlásai teljesítésének irányába, a két testület több érdekelt felet tömörítő összetétele tekintetében.

A PIOB kiválasztotta az érdekelt felek új tanácsadó csoportjának tagjait, akik több érdekelt fél szemszögéből nyújtanak stratégiai tanácsadást az IESBA és az IAASB számára stratégiáikról, munkatervük prioritásairól és projektjeikről. A csoport ezt követően 2024. február 6-án megalakult.

2024. május 31-én a PIOB közzétette 19. nyilvános jelentését, amely teljes áttekintést nyújt a PIOB 2023-ban végzett tevékenységeiről.[13]

4.3. A FINANSZÍROZÁS DIVERZIFIKÁLÁSA

2023-ban a PIOB bevétele 2 296 552 EUR-t tett ki. A PIOB 17 pénzügyi hozzájárulást kapott. A Nemzetközi Könyvvizsgálói Szövetség (IFAC) továbbra is a legjelentősebb adományozó, de a monitoring csoport azon ajánlásaival összhangban, amelyek szerint csökkenteni kell a könyvvizsgálói szakma függőségét az ellenőrzési standardalkotó rendszerben, az IFAC hozzájárulása a 2022. évi 1 392 754 EUR-ról (63,56 %) 2023-ban 950 000 EUR-ra (41,37 %) csökkent. A 350 000 EUR összegű (azaz 15,24 %-ot kitevő) hozzájárulásával a Bizottság maradt a második legjelentősebb adományozó, amelyet az Egyesült Államok Értékpapír- és Tőzsdebizottsága(200 000 USD), az Értékpapír-felügyeletek Nemzetközi Szervezete (IOSCO) (150 000 EUR), valamint a Nemzetközi Etikai és Könyvvizsgáló Alapítvány (130 000 USD) követett. A spanyol kormány gondoskodik a PIOB elhelyezéséről, ennek értékét 192,659 EUR-ra becsülték.[14]

Az IFAC hozzájárulásának jövőbeli csökkenésének ellensúlyozására a PIOB és a monitoring csoport további erőfeszítéseket tesz más szponzorok felkutatása és finanszírozási bázisának bővítése érdekében.

5. KÖVETKEZTETÉSEK

Az EU évek óta pénzügyi hozzájárulást nyújt az IFRS Alapítványnak, az EFRAG-nak és a PIOB-nak. Az EU folyamatos (nem csak pénzügyi, hanem politikai) támogatása nélkülözhetetlen volt. Lehetővé tette e szervezetek számára, hogy feladataikat a köz érdekében végezzék, hozzájárulva ezzel a magas színvonalú számviteli és könyvvizsgálati standardokhoz. 2023-ban a finanszírozás legnagyobb részét az EFRAG számára különítették el az ESRS kidolgozásának elősegítése céljából.

[13] https://ipiob.org/
[14] A hozzájárulások teljes listája a PIOB éves jelentésének 78. oldalán található.